

(1443) Թուին մի ճաշոց, ՋԼ (=1459) Թուին մի Յայսմաուուրք և այլա մի Աւետարան, մի երկրորդ Աւետարան ՋԺԳ (=1464) Թուին, մի ընտիր ճաշոց Ջ և Թ (=1460) Թուին Արծիկէ քաղաքում, որ գտնուում է այժմ Մ. Աթոռում (№ 895/982), և պատկերազարդուած է «անյաղթ նկարող» տէր Մինաս կրօնաւորի կողմից*։ Թումա գրիչը ՊՂ. (=1441) Թուին գրում է մի Տօնացոյց և ՊՂԸ (=1449) Թուին մի Աւետարան, որ Մինաս եպիսկոպոսի հետ յետոյ նուիրում են «փառաւորեալ տէր Գրիգոր կաթողիկոսին սուրբ էջմիածնի» (Նօտարք. Փիբղ. 124/5, 162)։

ՊՁԴ (=1435) Թուին գրուած № 1403/1380 ձեռագրի մէջ, 226ր. ԹովմաՄեծփեցին յիշում է մի այլ Յովնաննէս սարկաւազի (Արճիշեցի), որ «աւգնականու՛ք աշխատեցաւ ի յըզորդէլ գրոցս», երկու տարի նա ձրի աշխատում է Մեծփոյս վանքում և իւր ընկերակից Ստեփանոս դպրի հետ «միաբանու՛թ թր յանձն առին զգիրս և յաւարտ հանին»։ Նոյն ձեռագրի մէջ մի այլ տեղ Թովման կրկին յիշում է «զամէնա՛ն՛ լ մանկունքն զՍտփն՞ս և զՅո՛վս աշկ՛տք մեր, որ զգիրս բ՛զմ աշխ՛տւր և հահւ (Չաղաթին) գրեցին, և զհայրն ի՛րց զկ՛պտ ք՛ն և զՄանգա՛սր»**։ Նոյն Յովնաննէսն (սարկաւազ Արճիշեցի) է, որ գրել է Թովմայի պատուէրով Մաշտոցի մի մասը՝ Հիւանդաց Օծման մասին, եթէ կեղծուած չէ յիշատակարանը վերջում. (Տաշեան Յուց. 677)։ Մանգասարի որդի այս Յովնաննէսը ապագայում Արճէշ քաղաքում նշանաւոր գրիչ և գրչութեան ուսուցիչ հանդիսացաւ, որ միշտ երախտագիտութեամբ յիշում է Թովմային***։ Նա գրել է ՊՂԴ (=1445) Թուին և մի աւետարան, որ այժմ սեպհականութիւն է Ջմիւնիացի Սիմէօս էֆենդի Տ. Գառնիկեանի։ Իսկ Կարապետ քահանայի որդին՝ Ստեփանոս՝ գործակից էր իւր հօրը ՊՁՁ (1437) Թուին մի Յայսմաուուրքի գրութեան ժամանակ (Փիբղալ. Նօտարք. 112 և մեր յիշատակարանների ժողովածուն)։ Ո՞նք Յոնաննէս «ի վանքս Մեծփոյս, ընդ հովանեաւ սուրբ Աստուածածնիս և սուրբ Յակօբիս և առ ոտն մեծ

* Անդ. 757. (20)։ Նօտարք. 105. 152. 191. 195. 219 և 424/5. 462.

** Անդ. 760. 765. (25. 26)։

*** Նօտարք. 185/6. 216. 250։ Նօտարք 208/9 յիշուած է ոմն Ստեփանոս վարդապետ, «փիլիսոփայ երիցական արհեստի. և ծալիկ ժամատեղաց, և է գիտակ ամենայն հին և նոր Կապարանաց աստուածային գրոց գիտութեան. որ յար եւ նման է վարժապետին իւրոյ Թումայ վարդապատին»։ Կարող է այս Ստեփանոսը նոյն քինել Թովմայի աշակերտի հետ, որովհետեւ Մեծփեցին էր ժամակարգութեան մէջ յայտնի հեղինակութիւնը։